

Blżej Natury

Informator ekologiczny

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Warszawie

NATURA
ZWIĄZEK MIĘDZYGMINNY

„Ziemi nie odziedziczyliśmy po rodzicach a pożyczylismy ją od naszych dzieci”

/A.de Saint – Exupery/

Szanowni Państwo

Z obawą przyjmowaliśmy jako przedstawiciele samorządów zmianę ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, która zaczęła obowiązywać od 1 lipca 2013 roku. Samorzady otrzymały ogromne zadanie do realizacji – przeprowadzenie rewolucji odpadowej i stworzenie lokalnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Ustawa, stworzona w pośpiechu, posiadała tak wiele niedoskonałości i bardzo krótkie terminy na jej wdrożenie, spowodowała, że bardzo wiele samorządów zdecydowało się na połączenie sił w realizacji tego zadania. Również gminy powiatu grójeckiego: Grójec, Warka, Jasieniec, Chynów, Belsk Duży, Błędów i Goszczyn oraz białobrzzeskiego: Promna – zdecydowały się współpracować przy tworzeniu nowego systemu gospodarki odpadami. Powstał Związek Międzygminny pod nazwą Natura z siedzibą w Grójcu przy ul. Mszczonowskiej, który od 1 stycznia 2014 roku zorganizował jednolite zasady finansowania systemu oraz rozliczania mieszkańców a także jednolite rozliczanie z osiągniętych poziomów odzysku, segregacji i recyklingu odpadów odbieranych od mieszkańców. Każdy właściciel nieruchomości zamieszkałej ma obowiązek złożyć deklarację i wnieść opłaty co kwartał. W zamian otrzymał pojemnik do gromadzenia odpadów zmieszanych oraz worki lub pojemniki do segregacji.

Pierwszy rok działalności był nauką dla wszystkich a także dużym wysiłkiem w stworzeniu bazy danych mieszkańców Związku. W roku 2015 uruchomiliśmy i prowadzimy dwa profesjonalne Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, tzw. PSZOK-i: pierwszy – w styczniu w Chynowie oraz drugi- w październiku w Grójcu. Planowane są kolejne, m.in. w Błędowie i w Warce. Punkty te uzupełniają system zbiórki odpadów u źródła czyli bezpośrednio z domu. Do PSZOK-u można dostarczyć odpady, które powstają w domu pod warunkiem, że zostaną odpowiednio posortowane.

Szczególnego znaczenia w okresie wdrażania nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami w gminach nabiera poziom świadomości społecznej. Dlatego oddajemy w Państwa ręce „Informator ekologiczny”, który ma na celu propagowanie obowiązków ustawowych i doprowadzenie do wzrostu świadomości społeczeństwa w zakresie stanu środowiska naturalnego i wpływu gospodarowania odpadami na nasze zdrowie. Informator jest przygotowywany przez Biuro Związku przy wsparciu środków WFOŚiGW w Warszawie.

Przyjemnej lektury

Jacek Stolarski

Burmistrz UMiG Grójec

Przewodniczący Zarządu Związku

Podstawy nowego systemu

Każdy z nas co dzień tworzy i spotyka się z odpadami. Są wszędzie. Od nas jednak zależy ile ich będzie i czy potrafimy z nimi właściwie postępować. Postaramy się to razem usystematyzować.

Odpady – wszystkie nieprzydatne substancje i przedmioty, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany..

Odpady klasyfikuje się w zależności od źródeł powstawania, stopnia uciążliwości bądź stwarzania zagrożeń dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska. W problematyce dotyczącej ochrony środowiska rozpatruje się i klasyfikuje odpady, jako substancje pochodzące z produkcji lub konsumpcji, które zanieczyszczają środowisko.

PODZIAŁ ODPADÓW ZE WZGLĘDU NA MIEJSCE POWSTANIA

Odpady komunalne (BYTOWE), KOS – odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Statystyczny Polak wytwarza ok. 300 kg odpadów komunalnych rocznie.

papier

tworzywa sztuczne

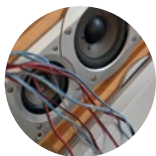
szkło

metale (żelazne i nieżelazne)

odpady organiczne
(bioodpady)

zużyty sprzęt elektro-
techniczny i elektroniczny

odpady wielkogabarytowe

Odpady przemysłowe – nieużyteczne substancje powstające w procesach wydobywczych i produkcyjnych różnych gałęzi przemysłu. Stanowią one ok. 90% całej ilości odpadów.

Odpady rolne – organiczne (naturalne) i nieorganiczne (sztuczne) produkty uboczne działalności rolniczej i hodowlanej.

ODPADY NIEBEZPIECZNE

Odpadami niebezpiecznymi nazywamy takie, które ze względu na swoje właściwości, stanowią zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi albo dla środowiska.

Pochodzą głównie z przemysłu, ale także z rolnictwa, transportu, służby zdrowia i laboratoriów badawczych. Część odpadów komunalnych również jest zaliczana do odpadów niebezpiecznych, np.: zużyte baterie i akumulatory, świetlówki, termometry rtęciowe, detergenty, przeterminowane leki. Szczególnie groźną kategorię odpadów niebezpiecznych są odpady radioaktywne (promieniotwórcze).

Odpadów niebezpiecznych nie wolno spalać w spalarniach śmieci, zakopywać, wyrzucać, wylewać do kanalizacji, gruntu czy wody. Mogą one być składowane wyłącznie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub w specjalnie wydzielonych częściach innych składowisk odpadów.

Po co segregacja?

Podstawą nowego systemu gospodarki odpadami jest selektywna zbiórka odpadów. Daje ona wymierne korzyści: zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska, szybki i łatwy odzysk surowców wtórnych, który nie obciąża linii sortowniczych oraz korzyści finansowe.

Nasza dbałość o środowisko musi przejawiać się w naszych codziennych decyzjach chociażby poprzez świadomy wybór produktów w opakowaniach wielokrotnego użytku lub nadających się do recyklingu, a przynajmniej odzysku oraz właściwą ich segregację.

Opakowania ze szkła są materiałem wielokrotnego użytku, a ponadto mogą być poddawane recyklingowi w nieskończoność natomiast praktycznie nie rozkładają się w przyrodzie. Warto więc włożyć minimum wysiłku i postarać się wrzucić szklane opakowanie do właściwego pojemnika. Wcześniej należy jednak pamiętać o tym aby usunąć z niego pozostałości oraz nie rozbijać słoików i butelek.

Opakowania z papieru i tektury rozkładają się stosunkowo szybko bo ok 6 miesięcy ale z drugiej strony jest to jeden z surowców, który najłatwiej poddać recyklingowi. Musimy mieć świadomość, że do wyprodukowania 1 kg papieru potrzeba aż 2 kg drewna. Segregując te opakowania nie tylko chronimy lasy ale oszczędzamy również zasoby wody.

Opakowania z tworzyw sztucznych w zależności od rodzaju rozkładają się w różnym czasie bo od 100 aż do 1000 lat. Warto wiedzieć jednak, że jest to jedyne surowiec, z którego po przetworzeniu można nie tylko wyprodukować nowy produkt ale również możemy odzyskać zgromadzoną w nim energię produkując z nich paliwa alternatywne. Ponadto segregując ten rodzaj opakowań oszczędzamy zasoby ropy naftowej lub gazu, z których wytwarza się tworzywo pierwotne. Należy pamiętać, że opakowanie przed wyrzuceniem należy odkręcić, oczyścić, a w przypadku butelek PET zgnieść.

Opakowania aluminiowe to głównie puszki po napojach, które rozkładają się ponad 100 lat. Jest to opakowanie, które można przetworzyć i ponownie wykorzystać, a jego recykling można powtarzać w nieskończoność. Sortowanie opakowań z aluminium daje nam wiele korzyści: po pierwsze pozwala zaoszczędzić złoża naturalne, gdyż z 6 ton rudy uzyskuje się tylko 1 tonę aluminium, po drugie oszczędzamy ropę naftową, która potrzebna jest przy produkcji aluminium ze złóż naturalnych, obniżamy też emisję trujących gazów do atmosfery oraz ograniczamy zanieczyszczenie wody. Puzzkę przed wrzuceniem do odpowiedniego pojemnika należy opróżnić z zawartości i zgnieść co zmniejszy jej objętość.

Opakowania ze stali w 100 procentach nadają się do recyklingu. Stal w bardzo łatwy sposób można oddzielić od innych metali, przetworzyć i wielokrotnie wykorzystać oszczędzając przy tym energię oraz złoża naturalne. Materiał uzyskany w procesie recyklingu zachowuje swoje naturalne właściwości, a więc nie różni się niczym od stali wytopionej z rudy żelaza. Opakowania ze stali rozkładają się od 10 do 100 lat.

Opakowania wielomateriałowe to głównie tetra paki czyli opakowania do płynnej żywności. Jeśli spojrzeć na nie od strony konsumenta czy producenta to mają one wiele zalet jednak z drugiej strony stanowią wielki problem dla środowiska. Są to opakowania w skład, których wchodzi papier, polietylen i aluminium dlatego więc ich recykling jest skomplikowany. Najbardziej ekonomiczną metodą wydaje się odzysk celulozy w papierni i metoda ta stosowana jest również w Polsce. Z kartonów tych jednak można też wyprodukować trwałe i wodoodporne płyty wykorzystywane w branży budowlanej oraz do produkcji mebli. Odpady te cechuje też bardzo wysoka wartość energetyczna.

Związek Międzygminny pod nazwą Natura wprowadził selektywną zbiórkę u źródła , gdzie :

Odpady segregowane (suche) gromadzimy w czerwonym worku/pojemniku (papier, tworzywa, metal, Tetrapack).

Szkło – gromadzimy w białym worku lub pojemnikach typu Dzwon

Odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – wystawka

Odpady zmieszane komunalne gromadzimy w szarych pojemnikach

Uzupełnieniem tej zbiórki są PSZOK-i (Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych).

**Zainwestuj w zgniatarkę
Zmniejszaj objętość butelek o 80% !!!**

Po co PSZOK-i?

Do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) przyjmowane są odpady komunalne związane z nieprzemysłową działalnością człowieka, powstające w gospodarstwach domowych, wymienione poniżej z wyłączeniem odpadów powstających w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej. PSZOK jest uzupełnieniem łańcucha zbierania odpadów segregowanych u źródła z nieruchomości zamieszkałych z terenu gmin – uczestników Związku. Mieszkańcy dostarczający nieodpłatnie odpady segregowane zobowiązani są do zbierania ich w sposób bezpieczny dla zdrowia ludzi i środowiska.

Wykaz pojemników i kontenerów na poszczególne odpady dostępne na terenie PSZOK: pojemnik na zużyte oleje, na zużyte baterie, na zużyte akumulatory, na zużyte lampy fluoescencyjne (światłówki, żarówki energooszczędne), na rozpuszczalniki, kwasy, alkalia, na leki przeterminowane, na gruz ceglany, betonowy, ceramika (płytki, terakota), na odpady wielkogabarytowe, na odpady zielone, na opakowania szklane (białe/kolorowe), pojemnik na papier, tekturę oraz odpady wielomateriałowe z papieru i tektury, na odpady z tworzyw sztucznych, na odpady z metali żelaznych/nieżelaznych, na odpady tekstylne, kontener na odpady elektryczne, elektroniczne, na zużyte opony (oprócz ciągnikowych i ciężarowych).

PSZOK nie przyjmuje takich odpadów jak: materiały zawierające azbest, papa, szyb samochodowe, szkło zbrojone, hartowanego i wielowarstwowego, części samochodowe (tj. zderzaki, reflektory itp.), styropian budowlany, odpady nieoznaczone, bez możliwości wiarygodnej identyfikacji (brak etykiet), odpady w opakowaniach ciekących, zmieszane odpady pobudowane, płyty gipsowo – kartonowe, wełna mineralna, itp., okna plastikowe.

Odpady dostarczane do PSZOK muszą być posegregowane w sposób umożliwiający ich selektywne odebranie.

Przyjmowane są tylko i wyłącznie od osób zamieszkałych na terenie nieruchomości położonych w granicach administracyjnych Związku. Podstawą do przyjęcia odpadów jest okazanie przez osobę je dostarczającą: dokumentu potwierdzającego miejsce zamieszkania na terenie Związku.

Regulamin korzystania z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dostępny jest na stronie internetowej www.natura.grojec.org.pl

PSZOK w Chynowic

ul. Główna 92

Czynne: pn 8 - 15

cz 10 - 17

sob 10 - 16

PSZOK w Grójcu

Kobylin 1d (przy oczyszczalni ścieków)

Czynny: śr 14 - 18

sob 9 - 13

Dziki wysypiska

Dziki wysypiska – to miejsca , w których nielegalnie składowane są odpady. Są niezabezpieczone i nieprzystosowane do składowania odpadów. Dziki wysypiska śmieci, nowo powstające lub istniejące już od lat to potencjalne **źródła zagrożeń dla człowieka i środowiska**.

Gnijące substancje organiczne na wysypisku śmieci wydzielają **trujące gazy jak siarkowodór i metan**, co objawia się bardzo nieprzyjemnym zapachem. Przesiákanie zanieczyszczeń z odpadów **zanieczyszcza wody gruntowe**, co może powodować **skażenie wody pitnej**, nierzadko na dużych przestrzeniach. Dziki wysypiska śmieci są miejscem **wylęgu much, komarów i szczurów roznoszących choroby**.

Dbajmy o środowisko naturalne, nie dopuszczajmy do powstawania nowych dzikich wysypisk.

Za likwidację dzikich wysypisk odpowiadają gminy. W przypadku, w którym wójt lub burmistrz stwierdzi składowanie odpadów w miejscu do tego nieprzeznaczonym jest zobligowany do zastosowania środka nadzorczego w postaci decyzji nakazującej usunięcie odpadów. Nakaz usunięcia otrzymuje właściciel lub zarządca terenu a egzekucją obowiązku jego usunięcia zajmie się Straż Miejska lub policja.

Odpady niebezpieczne w Twoim domu

Przy substancjach lub odpadach niebezpiecznych musisz zachować szczególną ostrożność. Mogą one bowiem być bardzo szkodliwe nie tylko dla środowiska ale również zagrażać twojemu zdrowiu czy nawet życiu.

Odpadów niebezpiecznych nie wolno spalać w spalarniach śmieci, zakopywać, wyrzucać, wylewać do kanalizacji, gruntu czy wody. Mogą one być składowane wyłącznie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub w specjalnie wydzielonych częściach innych składowisk odpadów.

Pamiętaj, by zawsze wrzucać je do specjalnych pojemników lub dostarczać do PSZOK (Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych).

Odpady niebezpieczne to m.in.:

- odpady azbestowe oraz zawierające pcb,
- baterie i akumulatory,
- odpady medyczne i przeterminowane leki,
- resztki farb, lakierów, resztki środków do konserwacji i ochrony drewna,
- pestycydy,
- silne środki czyszczące, wybielacze plam oraz opakowania po nich
- przedmioty zawierające rtęć, świetlówki
- środki do konserwacji metali,
- pojemniki po aerozolach,
- oleje hydrauliczne, smary i płyny hamulcowe.

ZAPAMIĘTAJ SYMBOLE, KTÓRE INFORMUJĄ, ŻE MASZ DO CZYNNIENIA Z SUBSTANCJĄ NIEBEZPIECZNĄ

SUBSTANCJE WYBUCHOWE

SUBSTANCJE SZKODLIWE LUB DRAŻNIĄCE

SUBSTANCJE ŁATWOPALNE

SUBSTANCJE ŻRĄCE

SUBSTANCJE TOKSYCZNE

SUBSTANCJE NIEBEZPIECZNE DLA ŚRODOWISKA

Kierunki postępowania z odpadami

W celu zapobiegania powstawaniu odpadów wskazane jest dążenie do minimalizacji ilości odpadów – jest to uzasadnione ze względów ekonomicznych (m.in.: oszczędność surowców, energii, kosztów wytworzenia), społecznych (zmniejszenie odpowiedzialności producentów za zanieczyszczenie środowiska) i prawnych (wymagania dotyczące gospodarki odpadami).

Zaleca się następujące działania:

- Redukowanie konsumpcji (bezpośrednio ograniczenie odpadów)
- Powtórne użycie – odzysk
- Recykling odpadów – przetworzenie, ze starego powstaje nowy produkt.

Recykling

to jeden ze sposobów ochrony środowiska naturalnego, który polega na ograniczeniu zużycia surowców naturalnych oraz zmniejszeniu ilości odpadów. Materiały, które nadają się do ponownego wykorzystania, oznaczone są symbolem trzech strzałek.

Konsumpcja dzisiaj jest nieunikniona – możemy jednak stać się **ŚWIADOMYM KONSUMENTEM**, kupując produkty bezpieczne dla środowiska i opakowane w niezbędną ilość **OPAKOWAŃ**. Produkty takie możesz poznać, gdyż zawierają symbol, mówiący o ich bezpieczeństwie czy nieszkodliwości dla środowiska. Poznaj niektóre z nich.

Opakowanie nadaje się do recyklingu

Produkt lub jego opakowanie wykonane jest z aluminium

Zgodne z normami UE, pod względem bezpieczeństwa i zdrowia użytkownika

Opakowanie wykonane jest z politereftalanu etylenu

Opakowanie ulegające biodegradacji

Produkt nie zawiera gazów z grupy freonów, które niszczą powłokę ozonową

BŁĘKITNY ANIOŁ - towary wyprodukowane z poszanowaniem środowiska

Nie testowane na zwierzętach

Opakowanie szklane nadaje się do ponownego recyklingu

Kupując produkty bezpieczne dla środowiska dbasz o przyrodę.

Rady na odpady

Unikanie opakowań i wybór jak najmniej szkodliwego opakowania. Dużą część zakupów stanowią opakowania, unikając ich nadmiaru przyczyniamy się do zmniejszania ilości śmieci.

Brak opakowania – butelka pod zastaw.

Kupowanie towarów w większych opakowaniach – jeśli to możliwe należy unikać kupowania towarów w małych porcjach, np. mini jogurty, soki (nie dotyczy to artykułów, które przed spożyciem mogłyby ulec zepsuciu).

Korzystanie z pudełek, pojemników i kubków, które nadają się do wielokrotnego wykorzystania. Do przechowywania artykułów żywnościowych najlepiej jest użyć trwałych pojemników z przykrywkami zamiast jednorazowych – z folii plastikowej czy aluminiowej.

Wybór artykułów trwałego użytku i nadających się do powtórnego wykorzystania. Niemal wszystkie towary są do zdobycia w formie nadającej się do dłuższego użycia, np. chusteczki do nosa, pieluszki, zapalniczki, latarki, maszyny do golenia, itp. Należy unikać przedmiotów jednorazowego użytku, o ile nie jest konieczne ich zastosowanie.

Chodzenie na zakupy z własną torbą. Płócienna torba na zakupy jest prostym i przydatnym rozwiązaniem.

Unikanie kupowania rzeczy niepotrzebnych.

Wstępna segregacja odpadów w domu. Przechowywanie oddzielnie różnych rodzajów odpadów. W ten sposób będą się one nadawały do powtórnego wykorzystania.

Wielokrotne używanie słoików, weków po różnego rodzaju przetworach w domach.

Wyrzucanie zużytych szklanych opakowań do specjalnego pojemnika na szkło. Słuczka może być z powodzeniem przetworzona na surowiec do produkcji nowych butelek i słoików.

Oszczędzanie papieru. Korzystanie z gazet i magazynów razem z przyjaciółmi. Należy używać papieru dwustronnie, używać częściowo zużytego papieru do robienia drobnych notatek, używać powtórnie duże koperty naklejając na nie nowe nalepki adresowe, protestować przeciwko otrzymywaniu nie adresowanych broszur reklamowych i lokalnych pism, którymi nie jesteśmy zainteresowani.

Przeznaczenie zużytego papieru na makulaturę.

Pozbywanie się niepotrzebnej odzieży i innych materiałów tekstylnych. Pewne ilości odzieży są gromadzone w punktach opieki społecznej.

Przedłużenie okresu żywotności mebli i wyposażenia domowego. Zepsuty przedmiot w wielu wypadkach może zostać naprawiony. Dzięki sklepom skupującym używane meble oraz „pchlim targom”, wiele nadal wartościowych rzeczy nie trafia na śmietnik.

Wynajem oraz pożyczanie sprzętu, którego używa się okazjonalnie – przykładem może być wiertarka czy piła elektryczna.

Preferowane przechowywanie osobno odpadów pochodzenia organicznego (kuchenne i ogrodowe). Blisko połowę odpadów z gospodarstw domowych stanowią odpady organiczne, tzn. odpady roślinne i zwierzęce, resztki jedzenia, które w procesie powolnego rozkładu mogą być przetworzone na kompost. W przypadku posiadania własnego ogródka najlepszym rozwiązaniem jest przyzma kompostowa/kompostownik.

Zastąpienie substancji toksycznych. Duża liczba zwykłych produktów domowego użytku, od środków czystości do tkanin syntetycznych, zawiera niebezpieczne związki chemiczne. Istnieje wiele alternatywnych produktów, ale trzeba wiedzieć czego unikać.

Przechowywanie oddzielnie odpadów niebezpiecznych. Każdy z nas wyrzuca w ciągu roku przeciętnie 20 kg niebezpiecznych odpadów, z tego zaledwie 2 kg jest zbierane oddzielnie i unieszkodliwiane.

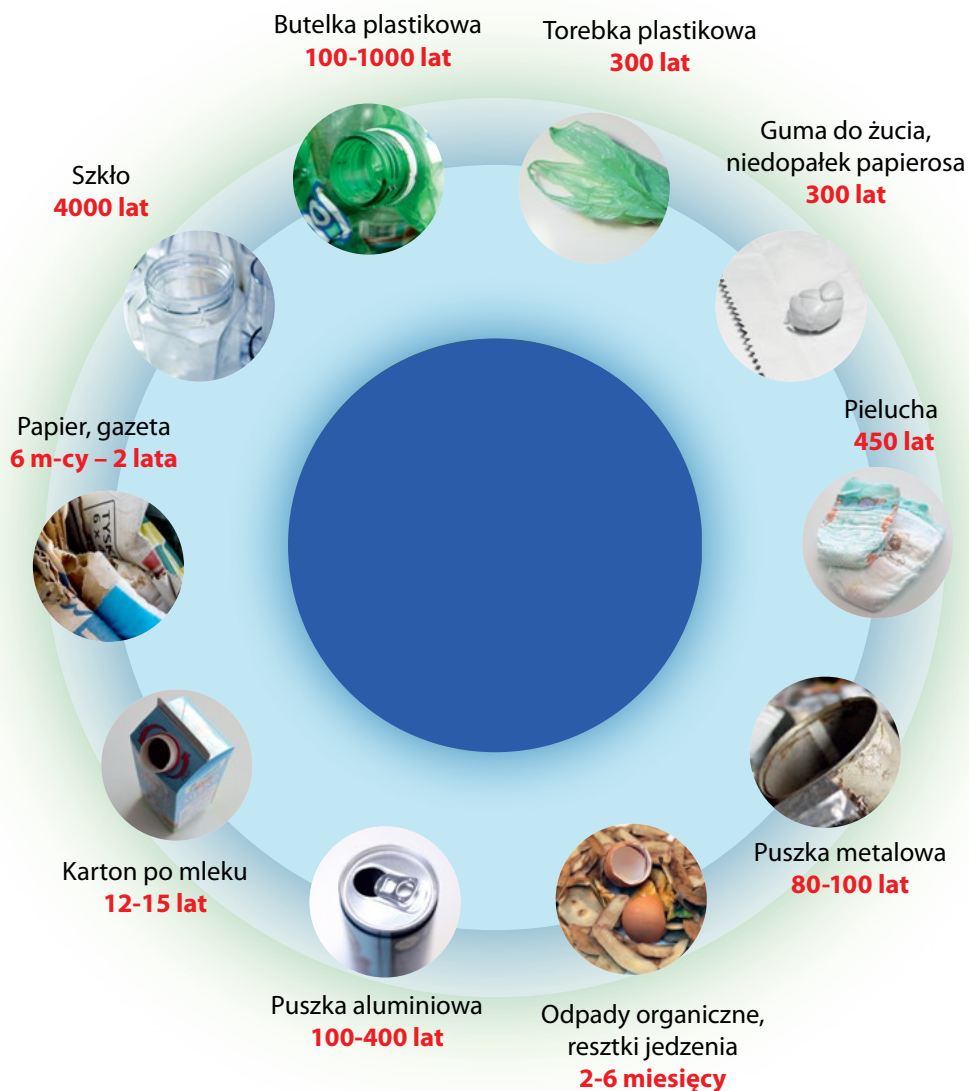
Zamiast jednorazowych baterii kupowanie, tzw. akumulatorów wraz z ładowarką. Ich zastosowanie jest tańsze, w miarę możliwości stosowanie w domu zasilaczy zamiast baterii.

Ograniczenie drukowania dokumentów poprzez rozpowszechnianie elektronicznego obiegu dokumentów

Przechowywanie danych na dyskach zamiast na papierze

Życie śmieci

Zobacz ile czasu potrzebują śmieci by ulec rozkładowi.

Grójec

Warka

Jasieniec

Chynów

Błędów

Belsk Duży

Goszczyn

Promna

Związek Międzygminny pod nazwą „Natura”

ul. Mszczonowska 23, 05-600 Grójec

T: (48) 332 21 24; F: (48) 332 06 68

natura@grojec.org.pl

www.natura.grojec.org.pl

Czynne codziennie: pn-pt 7:30 - 15:30

PSZOK w Chynowie

ul. Główna 92

Czynne: pn 8 - 15

cz 10 - 17

sob 10 - 16

PSZOK w Grójcu

Kobylin 1d (przy oczyszczalni ścieków)

Czynny: pn 9 - 17

śr 13 - 18

sob 9 - 13

Publikacja dofinansowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

www.wfosigw.pl

Wpłaty dokonujemy na nr konta:

Bank Spółdzielczy w Grójcu nr:

64 9128 0002 2001 0018 8359 0001

Bank Spółdzielczy w Jasieńcu nr:

75 9130 0003 2001 0015 3243 0001

Bank Spółdzielczy w Belsku Dużym nr:

38 9116 0001 0010 4069 2000 0001

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Warszawie

NATURA
ZWIĄZEK MIĘDZYGMINNY